

ÄIDINKIELEN YDINSISÄLLÖT 6.LK

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen				
Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö
T1 opastaa oppilasta vahvistamaan taitoaan toimia rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä ja ilmaisemaan mielipiteensä	S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen: Tarjotaan monipuolisia tilaisuuksia harjoitella omien kokemusten, ajatusten ja mielipiteiden jakamista, toisten kuuntelemista ja rakentavan palautteen antamista ja saamista eri viestintäympäristöissä. Harjoitellaan ja havainnoidaan omaa vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa, esimerkiksi tapoja olla kohtelias, toimia tavoitteellisesti ja esittää oma mielipiteensä ja perustella se ottaen toiset huomioon. Harjoitellaan ilmaisukeinoja erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. Ohjataan kokonaisilmaisuun, hyödynnetään draaman toimintamuotoja erilaisten ajankohtaisten aiheiden, teemojen ja kirjallisuuden käsittelyssä. Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua oman luokan ja kouluyhteisön kulttuuritoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.	Oppilas osaa esittää ja jakaa omia kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään itselleen tutuissa viestintäympäristöissä.	Puheviestintätilanteissa toimiminen	Oppilas harjoittelee vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja eri viestintäympäristöissä.
T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa		Oppilas osaa antaa ja ottaa vastaan rakentavaa palautetta. Oppilas osaa havainnoida omaa sekä muiden vuorovaikutusta erilaisissa viestintätilanteissa.	Toiminta vuorovaikutustilanteissa	Oppilas osallistuu luokan ilmaisuharjoituksiin.
T3 ohjata oppilasta käyttämään luovuuttaan ja ilmaisemaan itseään monipuolisesti erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa, myös draaman avulla		Oppilas osaa ilmaista itseään monipuolisesti. Oppilas osaa pitää lyhyen valmistellun puheenvuoron tai esityksen.	Ilmaisukeinojen käyttö	
T4 kannustaa oppilasta kehittämään myönteistä viestijäkuvaakin sekä halua ja kykyä toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa		Oppilas osaa toimia erilaisissa, myös monimediaisissa vuorovaikutustilanteissa. Oppilas ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastaan ja antaa palautetta muille.	Vuorovaikutustaitojen kehittyminen	
S2 Tekstien tulkitseminen				

Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö
T5 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tekstin ymmärtämisen strategioita sekä tarkkailemaan ja arvioimaan omaa lukemistaan	S2 Tekstien tulkitseminen: Harjoitellaan erilaisten tekstien, kuten kaunokirjallisuuden, tietotekstien ja kuvaa ja tekstiä yhdistävien mediatekstien, sujuvaa lukemista ja käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia tekstinymmärtämisen strategioita ja ajattelutaitoja. Tarkkaillaan ja arvioidaan omaa lukutaitoa. Syvennetään	Oppilas lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä ja käyttää tekstinymmärtämisen perustrategioita sekä osaa tarkkailla ja arvioida omaa lukemistaan.	Tekstinymmärtämisen perustrategioiden hallinta	Oppilas lukee ja kuuntelee erilaisia tekstejä. Oppilas löytää ohjatusti vastauksia kysymyksiin erilaisista teksteistä. Oppilas harjoittelee arvioimaan lähteiden luotettavuutta.
T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan	tekstin tulkinnan taitoja tutkimalla ja vertailemalla monimuotoisia tekstejä. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien	Oppilas tunnistaa erilaisten tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Oppilas osaa käyttää tekstien tulkintataitoja oman ajattelunsa sekä sana- ja käsitevarantonsa kehittämiseen.	Tekstien erittely ja tulkinta	
T7 ohjata oppilasta tiedonhankintaan, monipuolisten tiedonlähteiden käyttöön ja tiedon luotettavuuden arviointiin	kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Laajennetaan oppilaiden tietoja kielen sanojamerkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Luetaan ja kuunnellaan yhteisesti ja itse valittua lapsille ja nuorillesuunnattua	Oppilas käyttää tiedonhankinnassaan mediaa ja eri tekstiympäristöjä. Oppilas osaa valikoida tiedon hankintaan sopivia strategioita ja osaa jossain määrin arvioida tietolähteiden luotettavuutta.	Tiedonhankintataidot ja lähdekriittisyys	
T8 kannustaa oppilasta kehittämään kirjallisuudentuntemusta ja kiinnostustaan lapsille ja nuorille tarkoitettua	kirjallisuutta, myös kokonaisia teoksia. Aiemmin opittujen käsitteiden lisäksi opitaan käyttämään käsitteitä kertoja, aihe ja teema. Etsitään tietoa eri lähteistä ja laajennetaan tietämystä	Oppilas tuntee lasten- ja nuorten kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä ja osaa jakaa kokemuksiaan,	Lapsille ja nuorille tarkoitetun kirjallisuuden tuntemus ja lukukokemusten jakaminen	

kirjallisuutta, media- ja muita tekstejä kohtaan, luomalla mahdollisuuksia myönteisiin lukukokemuksiin ja -elämyksiin, tiedonhalun tyydyttämiseen sekä lukukokemusten jakamiseen, myös monimediaisissa ympäristöissä	luetun avulla. Harjoitellaan arvioimaan tekstien ja lähteiden luotettavuutta.	myös monimediaisessa ympäristössä.		
Tekstien tuottaminen				
Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö
T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana	S3 Tekstien tuottaminen: Tuotetaan sekä fiktiivisiä että ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä omien kokemusten, havaintojen, ajatusten ja mielipiteiden sekä toisten tekstien pohjalta. Pohditaan kirjoittamisen tarkoitusta ja sitä, miten se näkyy kielellisissä valinnoissa. Sujuvoitetaan käsinkirjoittamista ja näppäintaitoja. Tutkitaan ja harjoitellaan käyttämään kertomiselle, kuvaamiselle, ohjaavalle ja kantaa ottavalle ilmaisulle tyypillisiä kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan tekstien otsikointia, rakenteita ja kappalejakoa, sekä opitaan käyttämään niitä omissa teksteissä. Harjoitellaan tekstien elävöittämistä ja tarkastellaan sananvalintojen, sanontojen ja sanajärjestyksen yhteyttä tekstin merkityksiin. Kiinnitetään huomiota kirjoitetun ja puhutun kielen	Oppilas ilmaisee kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään monimuotoisten tekstien avulla.	Kokemusten ja ajatusten ilmaiseminen	Oppilas ilmaisee kokemuksiaan, tietojaan ja ajatuksiaan puhumalla ja kirjoittamalla.
T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä		Oppilas osaa ohjatusti käyttää kertomiselle, kuvaamiselle ja yksinkertaiselle kantaaottavalle tekstile tyypillistä kieltä. Oppilas osaa otsikoida tekstinsä, jakaa sen kappaleisiin ja kiinnittää huomiota sananvalintoihin.	Omien ajatusten kielentäminen ja eri tekstilajien käyttö	Oppilas tunnistaa joitakin kielen peruskäsitteitä (sanaluokat, yleis- ja erisnimet, yhdyssanat) ja taivuttaa sanoja oikein omissa teksteissään.
T11 ohjata oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen		Oppilas kirjoittaa sujuvasti ja selkeästi käsin ja on omaksunut tarvittavia näppäintaitoja. Oppilas	Kirjoitustaito ja kirjoitetun kielen hallinta	Oppilas harjoittelee lähteiden käyttöä ja merkintää.

sujuvoitumista ja vahvistamaan kirjoitetun kielen, ja tekstien rakenteiden ja oikeinkirjoituksen hallintaa	eroihin. Opitaan tunnistamaan tekstistä virke, päälause ja sivulauseiden selkeät perustyyppit sekä lauseen pääjäsenet ja käyttämään tietoa apuna oman tekstin tuottamisessa. Opitaan käyttämään persoona- ja aikamuotoja tekstien aikasuhteiden ilmaisussa. Harjoitellaan tekstin tuottamisen vaiheita, omien tekstien tarkastelua ja arviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista. Opitaan käyttämään omissa teksteissä oikeinkirjoituksen perusasioita. Harjoitellaan opiskelussa tarvittavien tekstien tuottamisen taitoja, kuten muistiinpanojen tekemistä ja tiivistämistä, ja harjoitellaan lähteiden käyttöä ja merkintää sekä tiedostetaan, miten verkossa tulee toimia eettisesti yksityisyyttä kunnioittaen ja tekijänoikeuksia noudattaen.	käyttää kielen perusrakenteita ja oikeinkirjoituksen perusasioita oman tekstinsä tuottamisessa.		
T12 kannustaa oppilasta kehittämään tekstin tuottamisen prosesseja ja taitoa arvioida omia tekstejä, tarjota mahdollisuuksia tekstien tuottamiseen yhdessä, rakentavan palautteen antamiseen ja saamiseen, ohjata ottamaan huomioon tekstin vastaanottaja sekä toimimaan eettisesti verkossa yksityisyyttä ja tekijänoikeuksia kunnioittaen		Oppilas tuntee ja osaa kuvailla tekstien tuottamisen perusvaiheita, osaa arvioida omia tekstejään ja tuottaa tekstejä vaiheittain yksin ja muiden kanssa sekä antaa ja vastaanottaa palautetta. Oppilas osaa merkitä lähteet tekstin loppuun, ymmärtää, ettei saa esittää lainaamaansa tekstiä omanaan ja tietää verkossa toimimisen eettiset periaatteet.	Tekstien rakentaminen ja eettinen viestintä	
Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen				
Opetuksen tavoite	Sisältöalue	Vuosiluokkaistettu tavoite	Arvioinnin kohde	Ydinsisältö
T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista	S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen: Tutkitaan kielen vaihtelua tilanteen ja aiheen mukaan ja pohditaan sanojen, ilmaisutapojen ja tekstien merkityksiä. Tutkitaan tekstienvälisyyttä monimuotoisissa teksteissä. Tutustutaan oppilaan omaan ja muihin kulttuureihin ja kieliin ja vertaillaan suomea muiden, oppilaille	Oppilas tekee havaintoja ja osaa kuvailla tekstien kielellisiä piirteitä ja käyttää oppimiaan käsitteitä puhuessaan ja kirjoittaessaan niistä.	Kielen tarkastelun kehittyminen ja kielikäsitteiden hallinta	Oppilas osaa kertoa omista juuristaan ja sukunsa perinteistä. Oppilas tunnistaa puhutun ja kirjoitetun kielen eroja. Oppilas lukee

puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia	tuttujen kielten piirteisiin. Tutustutaan oppilaille läheisiin kansanperinteen lajeihin ja niiden jatkajiin nykykulttuurissa. Hyödynnetään lapsille ja nuorille suunnattua media- ja kulttuuritarjontaa, esimerkiksi kirjastoa, elokuvia, teatteria ja museoita. Tarkastellaan mediakulttuurin ilmiöitä ja ikäkaudelle tarkoitettuja sisältöjä ja keskustellaan median roolista oppilaan arjessa. Suunnitellaan ja toteutetaan omia esityksiä. Kannustetaan ja tutustutaan kirjaston aktiiviseen ja monipuoliseen käyttöön, etsitään itseä			ja kuuntelee lasten- ja nuorten kirjallisuutta. Oppilas osallistuu oman ryhmän ja koulun kulttuuritapahtumiin.
T14 kannustaa oppilasta laajentamaan tekstivalikoimaansa ja lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuharrastukseen ja lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön	kiinnostavaa luettavaa ja tuetaan omaehtoista lukemisen ja kirjoittamisen harrastamista. Luetaan koti- ja ulkomaista lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta nykykirjallisuudesta klassikoihin ja ikäkaudelle suunnattua tietokirjallisuutta ja pohditaan kirjallisuuden herättämiä kysymyksiä.	Oppilas lukee monipuolista lasten ja nuorten kirjallisuutta. Oppilas osaa keskustella ja jakaa kokemuksiaan lukemistaan kirjoista.	Kirjallisuuden tuntemus	
T15 tukea oppilasta kielellisen ja kulttuurisen identiteetin rakentamisessa ja ohjata arvostamaan eri kulttuureja ja kieliä sekä luoda oppilaalle mahdollisuuksia media- ja kulttuuritarjontaan tutustumiseen sekä oman kulttuurin tuottamiseen		Oppilas osaa kuvailla havaitsemiaan yhtäläisyyksiä ja eroja eri kielten ja kulttuurien välillä. Oppilas osaa kertoa itseään kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta. Oppilas osallistuu omien esitysten suunnitteluun ja esittämiseen.	Kielitietoisuuden ja kulttuurin tuntemuksen kehittyminen	